

Ποιοι έφυγαν, ποιοι ήρθαν στο τρένο του εκσυγχρονισμού

Νέα πρόσωπα, «μεταγραφές» και απώλειες της τελευταίας 5ετίας

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

«Με την απογοηψία μου από την κυβέρνηση, ο πρωθυπουργός έκοψε ένα από τα δάκτυλά του». Η γνωστή ρήση του κ. Θ. Πάγκαλου, που τόσες συζητήσεις προκάλεσε την περασμένη εβδομάδα, φαντάζει προφανώς υπερβολική. Αναδεικνύει όμως μια πολιτικά πραγματικότητα, που χαρακτηρίζει την πενταετή παραμονή του κ. Σημίτη στην πρωθυπουργία, την οποία γιόρτασε την περασμένη Πέμπτη το Μέγαρο Μαξίμου.

Πολλοί από τους ακραφενείς υποστηρικτές του το «δύσκολο» 1996, όταν έδινε τη μάχη της διαδοχής του Ανδρέα Παπανδρέου, βρίσκονται σήμερα ή σε ρήξη με τον πρωθυπουργό ή εκτός του στενού κύκλου εξουσίας. Όμως, τούτο, δεν φαίνεται να επηρεάζει, τουλάχιστον επι-

φανώς, την κυβερνητική και κομματική λειτουργία. Ο κ. Σημίτης φρόντισε το ίδιο διάστημα να προωθήσει άλλα στελέχη ως «πιλώνες» του εκσυγχρονιστικού εγχειρήματος, ορισμένα εκ των οποίων αποκλήθηκαν, μάλιστα, η νέα «ηγετική ομάδα» του ΠΑΣΟΚ, με αποτέλεσμα τον εμφανή εκνευρισμό της λεγόμενης ιστορικής ηγεσίας του κόμματος και κυρίως των κ. Α. Τσοκατζόπουλου, Βάσως Παπανδρέου και Κ. Λαλιώτη. Οι «νέες δυνάμεις» τις οποίες έχει προωθήσει σταδιακά την τελευταία πενταετία ο κ. Σημίτης βρίσκονται συγκεντρωμένες κυρίως στην κυβέρνηση. Οι κ. Ν. Χριστοδουλάκης, Χρ. Βερελής, Τ. Παννίτσας και Π. Ευθυμίου αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα υπουργών που κατέλαβαν υψηλές θέσεις λόγω της εμπιστοσύνης που έχει απο-

κτήσει ο κ. Σημίτης για τις ικανότητές τους, με βάση το έργο τους των τελευταίων χρόνων. Υπό το ίδιο πρίσμα, ο πρωθυπουργός δεν δίστασε να αξιοποιήσει «μεταγραφές» και από άλλους κομματικούς χώρους. Ο κ. Μ. Χρυσόχοιδης είχε στο παρελθόν υπάρξει υποστηρικτής του κ. Α. Τσοκατζόπουλου, ενώ ο εκ των νεότερων συνεργατών του κ. Δ. Ρέππας αποτέλεσε το 1996 μέλος της ομάδας των «λοχαγών» και όχι του στενού «εκσυγχρονιστικού» μπλοκ. Μάλιστα, ο κ. Σημίτης φαίνεται ότι σταδιακά προωτίζει την ενδοκωπή του παραπάνω πυρήνα. Ο κ. Γ. Φλωρίδης, για παράδειγμα, είναι εμφανές ότι σταδιακά αναβαθμίζει το ρόλο του, ενώ η ίδια πορεία ακολουθείται από την κ. Άννα Διαμαντοπούλου από τη θέση της επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επιλογή του κ. Σημίτη να επιχειρήσει την ανανέωση του πολιτικού προσωπικού του ΠΑΣΟΚ μέσω της κυβέρνησης δεν είναι, βεβαίως, τυχαία. Ο πρωθυπουργός φαίνεται πως εκτιμά ότι η απόδοξη του κυβερνητικού έργου αποτελεί το κλειδί για τη διατήρηση της ηγεμονίας του και στο κόμμα. Παράλληλα, όμως, είναι σαφές ότι η διατήρηση των υφιστάμενων ισορροπιών με τα πρωτοκλασάτα στελέχη στη Χαριλάου Τρικούπη αποτελεί ένα εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα. Τούτο, εξάλλου, καταδεικνύει το γεγονός ότι η μόνη σημαντική αλλαγή στον κομματικό μηχανισμό τα τελευταία χρόνια είναι η συντελεσθείσα προσπάθεια προώθησης του κ. Μ. Νεονάκη στη θέση του Θ. Τσοουκάτου. Ο τελευταίος είναι ίσως η χαρακτηριστικότερη περίπτωση στελέχους που από πρόνο-

Οι Μ. Χρυσόχοιδης, Ν. Χριστοδουλάκης, Χρ. Βερελής, Π. Ευθυμίου προωθήθηκαν, ενώ οι Θ. Τσοουκάτος, Χ. Καστανίδης, Γ. Μαντέλης και Αν. Φούρας βρίσκονται αντιμέτωποι με κλειστές πόρτες

μιακός συνομιλητής και «εξ απορρήτων» του κ. Σημίτη, «καρτομαθήκε» σε ένα απόγευμα από τον πρωθυπουργό. Δεν είναι, όμως, η μόνη. Μια σειρά ακόμη από στελέχη που το 1996 είχαν συν-

θέσει τον σκληρό πυρήνα του «εκσυγχρονιστικού» μπλοκ αντιμετωπίζουν σήμερα τις κλειστές πόρτες και τα κατεβαμένα τηλέφωνα του Μεγαρό Μαξίμου. Ο πρώην υπουργός κ. Χ. Καστανίδης,

για παράδειγμα, που είχε παίξει καταλυτικό ρόλο στη μεταστροφή υπέρ του πρωθυπουργού μιας ομάδας βουλευτών κατά τις ψηφοφορίες για τη διαδοχή του Ανδρέα Παπανδρέου, έπειτα από ορισμένες ατελέσφορες προσπάθειες αποκατάστασης στοιχειώδους επικοινωνίας με τον κ. Σημίτη ακολουθεί πλήρως αυτόνομη πορεία.

Σε απόσταση από τον πρωθυπουργό βρίσκονται όμως και μια σειρά πρώην υπουργών, που κάποτε, λόγω της στενής τους σχέσης με το Μέγαρο Μαξίμου, είχαν χαρακτηριστεί τα «εξαπτέρυγα» του «εκσυγχρονισμού». Ο κ. Τ. Μαντέλης, από γραμματέα του υπουργικού συμβουλίου και υπουργός Μεταφορών, είναι σήμερα απλός βουλευτής και δεν κρύβει τον προβληματισμό του για την πορεία της κυβέρνησης. Τυπικές έως ανύπαρκτες σχέσεις με τον πρωθυπουργό έχουν, όμως, πλέον και μια σειρά άλλων στελεχών των πρώτων κυβερνήσεων του κ. Σημίτη, όπως οι κ. Στ. Σουμάκης, Θ. Κοτσώνης, Φρ. Παπαδέλης, Αν. Φούρας και Θ. Κολιπάνος.

Βεβαίως, η διατήρηση της ηγεμονικής θέσης του κ. Σημίτη στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ και στην κεντρική πολιτικά σκηνή δεν οφείλεται μόνο στο γεγονός ότι δ-

σοι από τους «εκσυγχρονιστές» κατέβηκαν από το τρένο την τελευταία πενταετία αντικαταστάθηκαν από άλλους ανθρώπους της εμπιστοσύνης του, αλλά και σε δύο ακόμη παραμέτρους.

Πρώτον, με την εξαιρεση του κ. Τσοουκάτου, ο πρωθυπουργός έχει διατηρήσει στο Μέγαρο Μαξίμου την ομάδα των στενών συνεργατών με την οποία έδωσε τη μάχη για τη διαδοχή. Οι κ. Ν. Θέμελης, Γ. Παγανιάς και Σ. Κοσιόδης αποτελούν πάντα τους «εξ απορρήτων» του κ. Σημίτη, στους οποίους μετά τις τελευταίες εκλογές προστέθηκε, με διακριτό ρόλο, και ο κ. Τ. Κυτήρης.

Δεύτερον, ο κ. Σημίτης έδω με την εξαιρεση του κ. Πάγκαλου— διατηρεί τις «στρατηγικές συμμαχίες» που είχε συνάψει από το 1996 και μετά με ορισμένα από τα πρωτοκλασάτα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, ασχέτως εάν οι σχέσεις του μαζί τους κατά περιόδους εμφανίζουν διακυμάνσεις. Η κ. Βάσως Παπανδρέου, ο κ. Κ. Λαλιώτης, ο κ. Γ. Παπαντωνίου, ο κ. Γ. Παπανδρέου, ο κ. Ευ. Βενιζέλος και ο κ. Αν. Κακλαμάνης, χωρίς να αδιαφορούν για τις προσωπικές τους στρατηγικές, έχουν αποτελέσει σε διάφορες περιόδους σημαντικούς βραχιόνες στήριξης του πρωθυπουργού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
21.1.2001